

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **R.**, so sídlom v K., IČO: X., zastúpenej JUDr. G. G., advokátom v K., proti povinnej **A. Š.**, bývajúcej v G., **pre vymoženie 15,49 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 4 Er 31/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2013, sp. zn. 16 CoE 158/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

P povinnej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Mgr. A. D. (ďalej len „súdny exekútor“) návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej na vymoženie sumy 15,49 € s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť vymáhanú sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom A. z 21. septembra 2010, sp. zn. X.. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Rožňava (ďalej len „exekučný súd“) o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučný súd uznesením z 30. marca 2012, č. k. 4 Er 31/2012-42 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Poukázal na to, že rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý je v danej veci pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie, sa týka životného a úrazového poistenia v zmysle poisťnej zmluvy „EurokapitálPlus“ uzavretej

účastníkmi konania 4. marca 2010, súčasťou ktorej boli aj Všeobecné poisťné podmienky (ďalej len „poisťná zmluva“). Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že poisťná zmluva je spotrebiteľská zmluva. Zohľadnil, že účastníci sa v zmysle čl. XV. Všeobecných poisťných podmienok dohodli, že všetky prípadné spory medzi nimi vzniknuté z tohto právneho vzťahu, budú prejednané pred rozhodcovským súdom. V nadväznosti na to pristúpil k posúdeniu, či tu nejde o neprijateľnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Táto doložka narušuje rovnováhu účastníkov daného právneho vzťahu, dodávateľa zvyhodňuje na úkor spotrebiteľa a vytvára nerovnaké faktické podmienky ochrany ich práv. Dospel k záveru, že spotrebiteľ sa v danom prípade v rozpore s princípmi právneho štátu vopred vzdal svojho práva na účinnú ochranu, lebo pristúpil na to, že spory medzi účastníkmi budú riešené výlučne v rozhodcovskom konaní. Keďže rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná, napĺňa znaky neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je v súlade s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Navyše trovy rozhodcovského konania sa javia ako neprípustné trestanie spotrebiteľa. To odôvodňuje záver o neprijateľnosti uvedenej rozhodcovskej doložky. Z týchto dôvodov dospel súd prvého stupňa k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka je neplatná (§ 53 ods. 1 a 5, § 54 Občianskeho zákonníka účinného v znení v čase uzavretia poisťnej zmluvy). Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť oprávnenie rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý oprávnená označila za exekučný titul (nemá legitimitu a je materiálne nevykonateľný). Vzhľadom na to, aplikujúc § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. júla 2013, sp. zn. 16 CoE 158/2012 napadnuté uznesenie exekučného súdu podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) ako vecne správne potvrdil. Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení exekučného súdu, na ktoré v podrobnostiach poukázal a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia uviedol ďalšie dôvody. Poukázal na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 4 ods. 1 a 2, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“), § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že postup prvostupňového súdu bol v súlade so zákonom. Pri posudzovaní exekučného titulu podľa hľadísk vyplývajúcich z týchto ustanovení bol aj podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnený záver, že účastníci konania uzavreli v danom prípade

spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvého stupňa bol oprávnený a zároveň povinný skúmať, či je rozhodnutie, ktoré oprávnená pripojila k návrhu na vykonanie exekúcie vykonateľné. Rozhodcovskú doložku správne považoval za neplatnú o čom svedčí aj fakt, že bola dohodnutá už podpisom samotnej zmluvy ako pokračovanie predtlačenej všeobecnej povinných podmienok odkazujúce na rozhodcovskú doložku. Ak teda nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a nemohol vydať ani rozhodcovský rozsudok. Odvolací súd nevyhovel ani námietke vykonania dokazovania súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania, pretože v štádiu exekučného konania či je možné vyhovieť žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa vychádza len z tvrdení oprávneného a z exekučného titulu a dokazovanie neprichádza do úvahy. V takom prípade exekučný súd správne dospel k záveru, že žiadosť súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie bolo potrebné zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie (spolu s jeho doplneniami z 26.5.2014) oprávnená. Navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie exekučného súdu zrušiť a vec vrátiť exekučnému súdu na ďalšie konanie. Namietala, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), súd jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Uviedla, že súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci, lebo súd v exekučnom konaní nie je oprávnený skúmať (ne)prijateľnosť rozhodcovskej doložky a nesmie ani preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia označeného za exekučný titul. Odňatie možnosti konať pred súdom vyvodzovala z toho, že súdy neuviedli, v čom konkrétne bola povinná v procese vydania exekučného titulu hrubo a značne nerovnovážne oproti oprávnenej znevýhodnená tak, aby to založilo neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Pre tento nedostatok sú rozhodnutia nižších súdov nepreskúmateľné, čo spôsobuje ich arbitrárnosť a porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Taktiež namietala, že sa nemala možnosť vyjadriť k tomu, ako rozhodcovskú doložku obsiahnutú v osobitných zmluvných podmienkach s povinnou individuálne dojednať a preto ide o platnú zmluvnú podmienku a že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo doručené jej právnomu zástupcovi, ktorý ju od 2.8.2012 v tomto konaní právne zastupuje. Exekučné súdy vyžiadali dôkazy od súdneho exekútora a vlastnou činnosťou nanovo konštruovali skutkový stav veci a nepripustili kontradiktórne prístup oprávnenej k novým dôkazným

prostriedkom a porušili tak ústavné právo oprávnenej rovnako ako vo veci podľa nálezu ÚS SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, a aj to, že exekučné súdy nenariadili vo veci pojednávanie. Uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) preto, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci. Taktiež súdy nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) otázku neplatnosti rozhodcovskej doložky. Nakoniec žiadala odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Povinná sa k dovolaniu nevyjadrila a súdny exekútor ponechal rozhodnutie o dovolaní na uvážení súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), po tom čo nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p., skúmal, či toto smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (vid' napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až d/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Dovolateľka v dovolaní namieta, že súdy rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych

vzt'ahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (pozri bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danej veci oprávnená procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že v rozpore so zákonom preskúmali rozhodcovský rozsudok po vecnej stránke t. j. preskúmali právoplatné exekučné tituly a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali prijateľnosť, či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Oprávnená teda namieta, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (pozri § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých založili v danom prípade svoje rozhodnutia.

Takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) oprávnená nedostatočne zohľadňuje skutočnosť, že ňou napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa) bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov jednoznačne vyplýva priamo zo zákona (pozri napr. ustanovenia § 29, § 38 ods. 3, § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to, nie je opodstatnenou námietka dovolateľky o existencii vady konania podľa § 237 písm. a/ O.s.p. Súdly rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Dovolateľka zastáva tiež názor, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolaťka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naplnenie tejto vady vyvodzovala z toho, že súdy svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili čím spôsobili ich nepreskúmateľnosť.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávanú vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky ako aj o splnení podmienok na zastavenie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávnenej uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

Oprávnená v dovolaní tiež namietala, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či je exekučný titul formálne a materiálne vykonateľný. Exekučný súd v tomto štádiu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či daný exekučný titul je formálne a materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

So zreteľom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez „dokazovania“, nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

Oprávnená vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ďalej vyvodzovala z toho, že bola porušená zásada kontradiktórnosti súdneho konania. Namietala, že nebola oboznámená

s obsahom argumentov a nemala možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutia exekučného súdu, a nemala možnosť vyjadriť sa k tomu, ako rozhodcovskú doložku obsiahnutú v osobitných zmluvných podmienkach s povinnou individuálne dojednala a preto ide o platnú zmluvnú podmienku. Exekučný súd nanovo konštruoval skutkový stav, vyžiadanim dôkazov od súdneho exekútora, a tak nepripustili kontradiktórne prístup oprávnenej k novým dôkazným prostriedkom, v tejto súvislosti poukázala aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012.

Otázkou zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa zaoberalo aj plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré na zjednotenie právnych názorov senátov uznesením zo 7. mája 2014 sp. zn. PLZ. ÚS 1/2014 prijalo stanovisko: „Pri preskúmaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmaní žiadosti exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“ Toto stanovisko zároveň vyvracia argumentáciu oprávnenej, kde poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, keďže táto podala vo veci rozsiahle odvolanie, v ktorom sa podrobne vyjadrila ku všetkým dôvodom prvostupňového rozhodnutia, a odvolací súd sa s námietkami voči nim vo svojom rozhodnutí v potrebnej miere vypořiadal. Preto ani túto námietku oprávnenej nemožno považovať za dôvodnú.

Napokon oprávnená odňatie jej možnosti konať pred súdom vyvodzuje aj z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo doručené jej právnenému zástupcovi, ktorý ju právne zastupuje v tomto konaní od 2.8.2012, nakoľko súdu mala doručiť oznámenie o zmene právneho zastúpenia v tejto veci.

Obsah spisu takémuto tvrdeniu oprávnenej nezodpovedá. Na výzvu súdu, aby hodnoverne preukázala, že sa takéto oznámenie dostalo do jeho dispozičnej sféry reagovala zaslaním fotokópie poštového podacieho hárka (č. 1. 161 spisu) z ktorého vyplýva, že dňa 7.8.2012 bola Slovenskou poštou prevzatá zásielka pre Okresný súd Rožňava od odosielateľa Rapid life, a.s. bez ďalšieho označenia. Z podacieho hárka nemožno vyčítať, čo bolo obsahom zásielky a ani to, ku ktorému konaniu na okresnom súde bola táto zásielka adresovaná. Naviac oznámenie o zmene právneho zastúpenia malo byť datované na 2.8.2014 a predmetná zásielka bola odoslaná až 7.8.2014. Treba preto konštatovať, že oprávnená tvrdenú skutočnosť nepreukázala. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu dovolací súd konštatuje, že takéto oznámenie súdu doručené nebolo, a preto mu nemožno pripisovať ani právne následky. Uvedené je v súlade so stanoviskom č. 12 Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijatým 3. júna 2014 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Cdo 28/2014) podľa ktorého: „Bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí byť spôsobom dostatočne hodnoverným preukázané, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo.“ Uvedené stanovisko bolo vydané vo veci, ktorej bola oprávnená taktiež účastníčkou a preto nemôže byť pochyb o jej vedomosti, do akej miery mala tvrdenú skutočnosť preukázať.

Dovolací súd ďalej k námietkam dovolateľky pre úplnosť uvádza, že pokiaľ oprávnený/á v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (v spotrebiteľskej veci) súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012).

V danej veci súdy konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. októbra 2014

JUDr. Olga Trnková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová